В далекі й давноминулі часи, моє серденько, Слон зовсім не мав хобота. У нього був лише пухкенький і чорненький ніс, завбільшки з добрий черевик. Слон міг ним погойдувати сюди-туди, але не міг нічого підняти чи взяти.

Та ось народився ще один Слон. І це вже був не такий собі Слон, а маленький Слоник великого Слона чи просто Слоненя. Воно було страшенно цікаве, ба навіть невситимо цікаве, і знай докучало всім своїми запитаннями. А жило це Слоненя в Африці, й цілу Африку воно заповнило своєю невситимою цікавістю.

Питало Слоненя свою довгоногу тітку Страусиху, чому в неї пір'я росте саме на хвості, і довгонога тітка Страусиха била його за це своїми твердими-твердими кігтями.

Питало Слоненя свого довготелесого дядька Жирафа, чому в нього шкіра вся в плямах, і довготелесий дядько Жираф брикав його своїм твердим та міцним копитом.

І все ж Слоненя було сповнене своєї невситимої цікавості!

Питало воно свою гладку тітку Гіпопотамиху, чому в неї червоні очі, і гладка тітка Гіпопотамиха стусала його своєю широкою-широкою ратицею.

Питало воно свого волохатого дядька Павіана, чому дині солодкі на смак, і волохатий дядько Павіан давав йому ляпаса своєю волохатою лапою.

І все ж таки Слоненя було сповнене своєї невситимої цікавості! Слоненя питало всіх і про все, що тільки бачило, чуло, відчувало, нюхало чи торкало,— і всі дядьки й тітки неодмінно били його. І все ж Слоненя було сповнене своєї невситимої цікавості!

Одного чудового ранку, саме на весняне свято Рівнодення, невситимо цікавому й допитливому Слоненяті спало на думку нове запитання, з яким воно раніше ні до кого не зверталось. Слоненя запитало:

— А що Крокодил їсть на обід?

І тут усі одразу голосно й грізно гукнули: "Цить!" — і одразу ж усі разом дали йому доброго чосу.

А коли з цим було покінчено, Слоненя пішло собі геть.

Раптом у колючому кущі "Зажди-трішки" воно побачило маленьку пташину, на ім'я Колоколо. І Слоненя сказало:

— Татко відлупцював мене, і мама відлупцювала мене, і всі мої дядьки й тітки також відлупцювали мене за мою невситиму цікавість. І все ж таки я хочу знати, що Крокодил їсть на обід?

Тоді пташка Колоколо відповіла йому сумним голоском:

— Іди до берегів великої сіро-зеленої мулкої ріки Лімпопо, де ростуть хінні дерева,— там ти дізнаєшся!

Наступного ж ранку, коли скінчилося весняне свято Рівнодення, невситимо цікаве Слоненя взяло з собою сто фунтів бананів (таких дрібненьких, у червоній шкуринці), сто фунтів цукрової тростини (такої довгої, з рожевою шкіркою), сімнадцять динь (у зеленій порепаній лушпайці) і сказало всім своїм родичам: — Ну, прощавайте! Піду я до великої сіро-зеленої мулкої ріки Лімпопо, де ростуть хінні дерева, та дізнаюся, що Крокодил їсть на обід.

І всі родичі знов його добре відлупцювали "на щастя", хоч Слоненя дуже чемно просило не турбуватись про нього.

Так воно і пішло.

І хоч Слоненя трохи сердилось на родичів, але ніскілечки не дивувалось; воно їло собі дині, гублячи лушпайки по дорозі, бо тоді ще не могло їх підбирати.

Вийшло Слоненя з тієї місцевості, де тепер стоїть місто Грем, а прийшло до Кімберлея; з Кімберлея воно попрямувало в країну Кама, а з країни Кама почвалало на північний схід і все їло дині, аж поки, нарешті, дісталося берегів великої сіро-зеленої мулкої ріки Лімпопо, де ростуть хінні дерева,— саме того місця, про яке йому казала пташка Колоколо.

Але ж ти знай і добре-добре запам'ятай, моє серденько, що до цього тижня, дня, години і навіть хвилини це невситимо цікаве Слоненя ніколи не бачило Крокодила і зовсім не знало, який він з себе. Тож йому аж млосно робилося від невситимої цікавості. Перший, хто йому зустрівся, був Перістий-Скелястий Удав-Пітон, що обвився навколо скелі.

— Прошу пробачення,— спитало його Слоненя якнайчемніше,— та чи, бува, не траплялось вам бачити в цих невідомих мені краях таку істоту, як Крокодил?

— Чи не траплялось мені бачити Крокодила? — перепитав Перістий-Скелястий Удав-Пітон страшним і зневажливим голосом. — А про що ти ще запитаєш?

— Дуже прошу, вибачте мені,— повело далі Слоненя,— та чи не скажете ви, що Крокодил їсть на обід?

Тоді Перістий-Скелястий Удав-Пітон швидко розкрутився, сповз зі скелі й дав добрячого ляпаса Слоненяті своїм лускатим замашним хвостом.

— От чудасія,— буркнуло Слоненя,— і тато, й мама, і дядько, й тітка, що вже казати про мою другу тітку Гіпопотамиху та другого дядька Павіана,— всі стільки били мене за мою невситиму цікавість. А тепер і тут мене побито і чи не за те саме.

Слоненя дуже ввічливо попрощалося із Перістим-Скелястим Удавом-Пітоном, допомогло йому знов обкрутитись навколо скелі, а саме пішло далі, знову трохи сердите, але ніскілечки не здивоване. Живилося воно динями й губило скрізь лушпайки, бо тоді ще не могло їх підбирати.

Так воно йшло-йшло і прийшло аж до самісіньких берегів великої сіро-зеленої мулкої ріки Лімпопо, де ростуть хінні дерева, і там наступило зненацька на якусь товсту й велику колоду.

Одначе то була не колода, моє серденько, то був справжнісінький Крокодил, і Крокодил моргнув одним своїм оком — ось так!

— Прошу пробачення,— промовило Слоненя дуже ввічливо й чемно. — Чи не траплялось вам бачити Крокодила в цих незнайомих мені краях?

Тоді Крокодил моргнув і другим своїм оком — ось так! — і підняв половину свого хвоста з річкового мулу.

Слоненя дуже ввічливо відступило назад, бо йому не хотілося бути побитим ще раз.

— Підійди ближче, маля! — сказав Крокодил.— Чому ти про це питаєш?

— Прошу пробачити мені,— відповіло Слоненя дуже ввічливо й чемно,— але тато бив мене, і мама теж била, що вже казати про довгоногу тітку Страусиху та довготелесого дядька Жирафа, які ще дужче били мене, тільки не так, як гладка тіточка Гіпопотамиха з

волохатим дядьком Павіаном. Але найдужче вдарив мене нещодавно Перістий-Скелястий Удав-Пітон своїм лускатим замашним хвостом. Отже, коли й ви хочете мене побити, то смію вам сказати, що більше цього не бажаю.

— Підійди ближче, маля,— сказав Крокодил,— бо я і є той, кого ти шукаєш. Я Крокодил,— і, на доказ того, що він каже правду, Крокодил пустив крокодилячу сльозу.

Слоненяті аж серце зайшлося. Важко переводячи дух, воно стало навколішки й промовило:

— То ви і є той, кого я так довго шукав? Тоді скажіть мені, будь ласка, що ви їсте на обід?

— Підійди ближче, маля,— промовив Крокодил,— і я скажу тобі тихесенько на вухо.

Слоненя нахилило голову до смердючої ікластої крокодилової пащі, а Крокодил — хап! — та й спіймав його за малесенький ніс, який до того тижня, дня, години і навіть хвилини був справді ж не більший за добрий черевик, тільки набагато корисніший.

— Я гадаю,— сказав Крокодил, і промовив він це крізь зуби — ось так! — я га-да-ю, що сьогод-ні по-чну свій о-бід із Сло-не-ня-ти!

Слоненятко ж, серденько моє, почувши такі слова, дуже розгнівалось і закричало в ніс—ось так:

— Буздіть бе-бене, бе-бені бо-о-олячхе!

Тоді Перістий-Скелястий Удав-Пітон сповз зі скелі й сказав:

— Послухай-но, юний мій друже, якщо ти зараз же, цієї миті й негайно не потягнеш з усієї сили, скільки її в тебе є, то, на мою думку, твоє знайомство з цим товстошкірим чувалом (так він назвав Крокодила) скінчиться дуже погано. Він втягне тебе в річку, не встигнеш і писнути!

Так завжди висловлювався Перістий-Скелястий Удав-Пітон.

Тоді Слоненя присіло на свої куценькі задні ноги, а передніми вперлося в землю, і почало тягти. Воно тягло, тягло щосили, аж почав витягуватись його ніс. А Крокодил посунувся глибше у воду і так почав бити хвостом, що спінив геть усю річку, і теж тяг, тяг і тяг.

А ніс у Слоненяти тим часом розтягувався й ріс. Воно вже сіло на всі чотири опецькуваті ніжки й тягло, тягло, тягло, і ніс його розтягувався дедалі дужче й дужче. А Крокодил знай молотив хвостом, мов величезним веслом, і теж тяг, тяг, тяг, і з кожним ривком ніс Слоненяти робився все довшим та довшим, а Слоненяті страше-е-нно боліло!

І от Слоненя відчуло, що сунеться в річку, і воно промовило в ніс, який тепер витягся на цілих п'ять футів:

— Ой-йой! Я бже не божу!

Тоді Перістий-Скелястий Удав-Пітон сповз на берег, обвився подвійним вузлом навколо задніх ніг Слоненяти й сказав:

— Ах ти ж дурненький, недосвідчений мандрівниче! Нам слід напружити всі сили, бо коли ми цього не зробимо, то, як я вже бачу, ота вкрита панциром звірина з хвостом-пропелером (так, моє серденько, він назвав Крокодила) вкоротить твій юний вік.

Так завжди висловлювався Перістий-Скелястий Удав-Пітон.

І взявся він тягти Слоненя, а Слоненя йому допомагати. І Крокодил також тяг. Але Перістий-Скелястий Удав-Пітон і Слоненя тягли дужче, і Крокодил, нарешті, випустив ніс Слоненяти й так шубовснув у воду, що луна покотилась по всій ріці Лімпопо — од її верхів'я аж до синього моря.

А Слоненя — лясь! — та й сіло на землю і зразу сказало Перістому-Скелястому Удаву-Пітону:

— Дуже вам вдячний!

Тоді воно глянуло на свій ніс і почало його пестити, загортати в свіже банановe листя, опускати у велику сіро-зелену мулку ріку Лімпопо, щоб хоч трохи його остудити.

— Навіщо ти це робиш? — спитав Перістий-Скелястий Удав-Пітон.

— Даруйте,— відповіло Слоненя,— але мій ніс втратив усякий фасон, і я чекаю, коли він покоротшає.

— Довго ж тобі доведеться чекати,— сказав Перістий-Скелястий Удав-Пітон.— А проте не кожен знає, що для нього добре.

Три дні сиділо Слоненя біля річки, чекаючи, коли ж його ніс покоротшає. Але ніс і не думав коротшати, а саме Слоненя від того, що весь час дивилося тільки на ніс, стало трохи косооким.

Тепер ти розумієш, моє серденько, що Крокодил розтяг Слоненяті носа і зробив з нього справжній хобот, точнісінько такий, який є нині в кожного слона?

Третього дня надвечір прилетіла муха й дуже боляче вкусила Слоненя в плече. Та Слоненя, перш ніж воно саме щось збагнуло, підняло хобот і самісіньким його кінчиком убило ту муху на місці.

— Ось тобі перша користь! — сказав Перістий-Скелястий Удав-Пітон. — Ти нізащо не втнув би такого своїм коротким замурзаним носом. А тепер спробуй щось з'їсти.

І Слоненя, перш ніж саме воно щось збагнуло, простягло хобот, вирвало цілий жмут трави, обтрусило її й запхало собі в рот.

— Ось тобі друга користь! — сказав Перістий-Скелястий Удав-Пітон. — Ти нізащо не втнув би такого своїм коротким замурзаним носом. А як, по-твоєму, чи не занадто сьогодні пече сонце?

— Авжеж, ваша правда,— відповіло Слоненя.

І воно, перш ніж саме щось збагнуло, втягло в хобот мулу з берегів великої сіро-зеленої мулкої ріки Лімпопо і заляпало ним собі голову, і прохолодна болотяна шапка розповзлась аж до самих вух.

— Ось тобі третя користь! — сказав Перістий-Скелястий Удав-Пітон. — Ти нізащо не втнув би такого своїм коротким замурзаним носом. Ну, а що ти тепер думаєш про ляпаси?

— Вибачте мені,— відповіло Слоненя,— але особисто я їх зовсім не хотів би.

— А може, ти хотів би комусь іншому дати ляпаса? — спитав Перістий-Скелястий Удав-Пітон.

— Аякже, звичайно, хотів би! — відповіло Слоненя.

— Ну так-от,— сказав Перістий-Скелястий Удав-Пітон,— скоро ти переконаєшся, як чудово можна давати ляпаси твоїм новим носом.

Дякую вам,— відповіло Слоненя,— я запам'ятаю ваші слова. А тепер час мені рушати додому, до своїх любих родичів,— та й випробувати свій новий ніс.

І Слоненя пішло через усю Африку, погойдуючи та помахуючи хоботом.

Коли йому хотілось поласувати плодами, воно зривало їх просто з дерева, а не чекало, поки вони самі впадуть на землю, як робило раніше.

Коли йому бажалося трави, воно виривало її хоботом просто з землі, а не ставало на коліна, як робило це раніше.

Коли насідали мухи, воно ламало гілку і, наче віялом, відганяло їх. Коли ж нестерпно пекло сонце, воно, ніби шапкою, покривало грязюкою голову.

А коли Слоненяті ставало сумно під час його довгої мандрівки по Африці, воно наспівувало в хобот пісеньки, і той спів був гучніший за десять мідних сурм.

Слоненя навмисно збочило з дороги, щоб розшукати гладку Гіпопотамиху (не ту, що доводилась йому тіткою), і добре відлупцювало її своїм хоботом. Отак воно й переконалося, що Перістий-Скелястий Удав-Пітон сказав йому чистісіньку правду.

Дорогою Слоненя ще й визбирало всі ті лушпайки з динь, які воно погубило, йдучи на Лімпопо, бо Слоненятко це було охайним і культурним товстошкірим.

І от, нарешті, одного темного вечора повернулося Слоненя до всіх своїх любих родичів, скрутило хобот і сказало:

— Як поживаєте?

Всі були дуже раді бачити його, і всі водно гукнули:

— А йди-но сюди, ми ще надаємо тобі ляпасів за твою невситиму цікавість!

— Пхе! — сказало Слоненя.— Певно, ніхто з вас і не знає, як треба по-справжньому давати ляпаси. А от я знаю і зараз вам покажу. По цьому Слоненя розкрутило хобот і так уперіщило ним двох своїх любих братиків, що ті аж ногами вкрилися.

— О, клянемося бананами! — заверещали вони.— Де це ти навчився таких прийомів і що ти зробив із своїм носом?

— Це Крокодил з великої сіро-зеленої мулкої ріки Лімпопо зробив мені такий ніс,— відказало Слоненя.— Я спитав, що він їсть на обід, і він на згадку про нашу зустріч обдарував мене таким хоботком.

— Та й негарний же він у тебе,— зауважив його дядько, волохатий Павіан.

— Хай так,— відповіло Слоненя,— зате мій хобот дуже корисний. І воно вхопило волохатого дядька Павіана всього лиш за одну його волохату лапу та й пожбурило до шершнів у гніздо. Потім це негідне Слоненя по черзі почало гамселити всіх своїх любих родичів і доти їх било, аж поки їм дух забило, і всі вони страшенно здивувались.

У довгоногої тітки Страусихи капосне Слоненя повисмикувало все пір'я з хвоста.

Довготелесого дядька Жирафа воно спіймало за задню ногу і протягло через колючий терновий кущ.

Гладкій тітці Гіпопотамисі Слоненя дмухнуло і крикнуло у вухо, коли та по обіді задрімала в болоті.

Та нікому не дозволило воно чіпати пташку Колоколо.

Нарешті Слоненя так насолило всім своїм любим родичам, що всі вони наввипередки побігли до берегів великої сіро-зеленої мулкої ріки Лімнопо, де ростуть хінні дерева, щоб і їм Крокодил поробив нові носи. А коли вони повернулись додому, то вже ніхто з них не бив Слоненяти, і відтоді, моє серденько, усі слони, яких тобі доведеться бачити, й усі ті, яких тобі не доведеться бачити, мають точнісінько такі самі довгі хоботи, який придбало собі невситимо цікаве Слоненя.